Mitä ja miksi sosiaalihuollon tilastouudistus?

Riikka Väyrynen

9.12.2019

Esityksen sisältö

- Miksi tilastouudistus tarvitaan?
- Mitkä asiat luovat sille mahdollisuudet?
- Millaista uudistusta tavoitellaan?
- Miten uudistus on suunniteltu tehtävän?

Miksi?

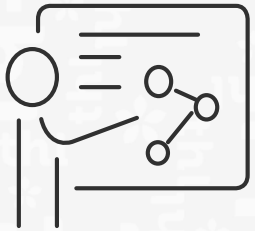

Tietotarpeisiin vastaaminen edellyttää tietopohjan laajentamista

Lainsäädännön muutokset luovat mahdollisuudet kehittää sosiaalihuollon rekisteritiedonkeruuta

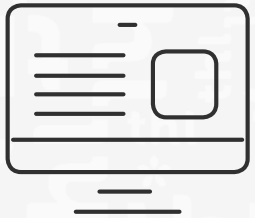

Kirjaaminen sosiaalihuollossa yhtenäistyy

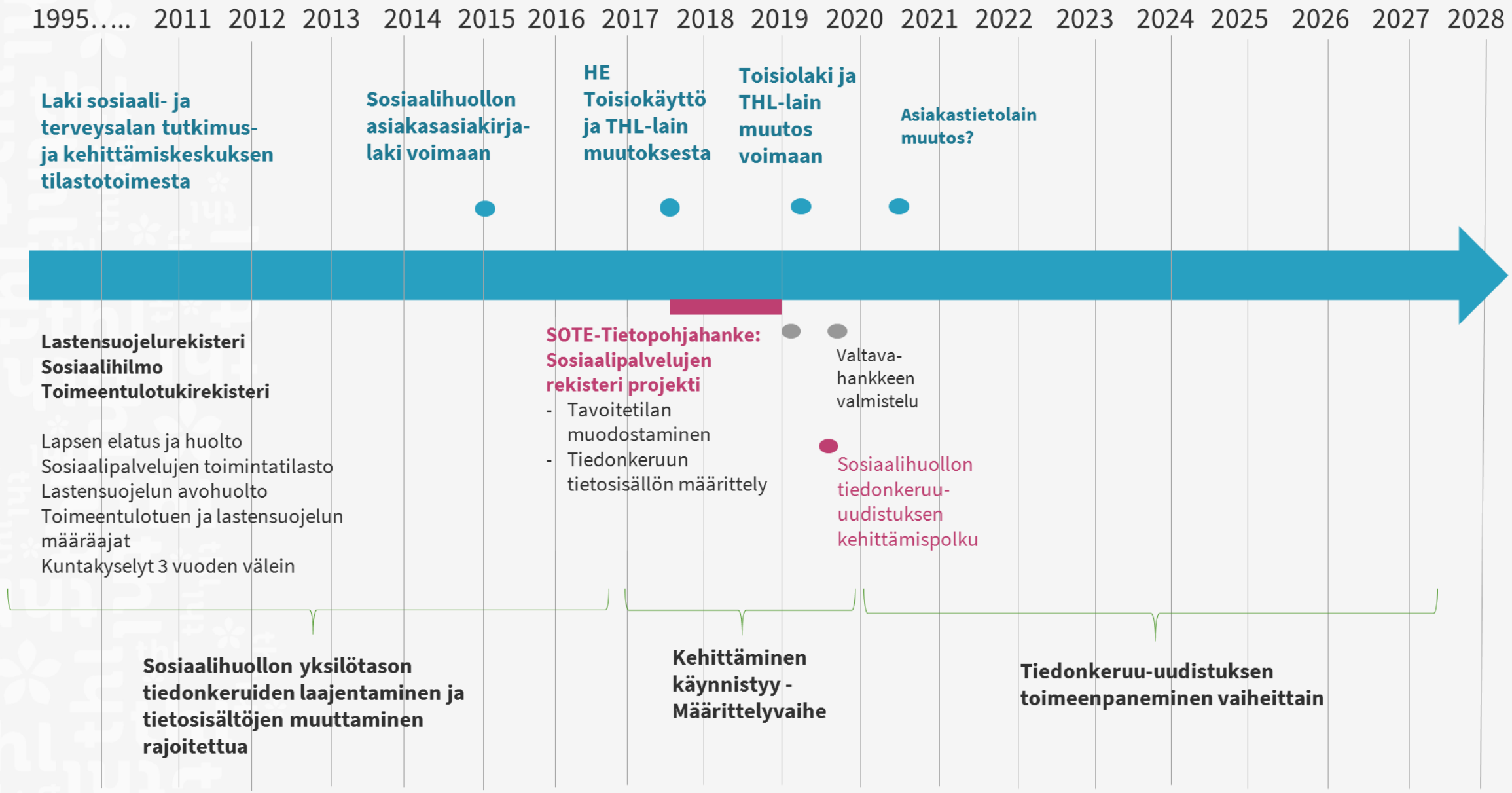
1995….. 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028
Laki sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen tilastotoimesta
Sosiaalihuollon asiakasasiakirja-laki voimaan
HE Toisiokäyttö ja THL-lain muutoksesta
Toisiolaki ja THL-lain muutos voimaan
Asiakastietolain muutos?
Lastensuojelurekisteri
Sosiaalihilmo
Toimeentulotukirekisteri
Lapsen elatus ja huolto
Sosiaalipalvelujen toimintatilasto
Lastensuojelun avohuolto
Toimeentulotuen ja lastensuojelun määräajat
Kuntakyselyt 3 vuoden välein
SOTE-Tietopohjahanke: Sosiaalipalvelujen rekisteri projekti
- Tavoitetilan muodostaminen
- Tiedonkeruun tietosisällön määrittely
Valtava-hankkeen valmistelu
Sosiaalihuollon tiedonkeruu-uudistuksen kehittämispolku
Sosiaalihuollon yksilötason tiedonkeruiden laajentaminen ja tietosisältöjen muuttaminen rajoitettua
Kehittäminen käynnistyy - Määrittelyvaihe
Tiedonkeruu-uudistuksen toimeenpaneminen vaiheittain

”

Sosiaalipalveluiden rekisteri-projekti laati tavoitetilan ja tietosisältömäärittelyn Sosiaalihuollon uudelle rekisteritiedonkeruulle

Millaista uudistusta tavoitellaan?

Sosiaalihuollon rekisteritiedonkeruun tavoitetila

- **Kattaa kaikki sosiaalipalvelut**
- **Perustuu kertakirjaamiseen ja Kanta-määrittelyihin:** Tiedonkeruu pohjautuu palvelutuotannossa kirjattavan asiakastiedon toisiokäyttöön. Kerättävä tietosisältö pohjautuu kansallisiin asiakastietomäärittelyihin.
- **Tuottaa ajantasaista tietoa:** Tietoja tulisi olla mahdollista toimittaa esimerkiksi kerran vuorokaudessa tai kuukaudessa. Tämä mahdollistaisi myös ajantasaisen raportoinnin.
- **Karsii yksittäisiä tiedonkeruita:** Tiedonkeruu korvaa vaiheittain THL:n nykyisiä, eri aikoina ja eri tarkoituksiin perustettuja tiedonkeruita.

Tietotarpeisiin vastaaminen edellyttää monipuolista asiakastietoa sosiaalipalveluista

Esimerkkejä tietotarpeista	Mitä asiakastietoa tarvitaan?
Kaikki sosiaalipalveluiden asiakkaat, jotta voidaan tarkastella niin yksittäisten palveluiden käyttöä kuin asiakkaiden palveluiden monikäyttöä	Tiedot yksilötasolla sosiaalihuollon asiakkuuksista, tiedot myönnetyistä palveluista, merkinnät sosiaalipalvelun alkamisesta ja päättymisestä
Palveluiden saatavuus, määräajat	Vaihtelee palvelusta riippuen, mutta tarvitaan tietoja hyvin monista eri asiakasasiakirjoista ja palveluprosessin vaiheista (ilmoitus, yhteydenotto, hakemus, lisäselvityspyyntö, arvio, suunnitelma, päätös)
Suoritetietoja palvelutoiminnasta kustannustietojen rinnalle	Tietoja asiakkuuksista, eri palveluiden toteutumisesta (esim. vuorokaudet, käynnit) ja toteuttamisen tavasta (omatuotanto, ostopalvelut, palveluseteli, henkilökohtainen budjetti)
Digitalisaatio	Tietoja mm. asiakaskertomusmerkinnöistä ja asiointitavasta

Koska tavoitetilaan pääseminen edellyttää muutoksia sekä tietojärjestelmä-infrastruktuuriin että kirjaamiseen, on tiedonkeruun uudistus vaiheistettava hallittaviin kokonaisuuksiin

Miten uudistus on suunniteltu tehtävän?

Luonnos

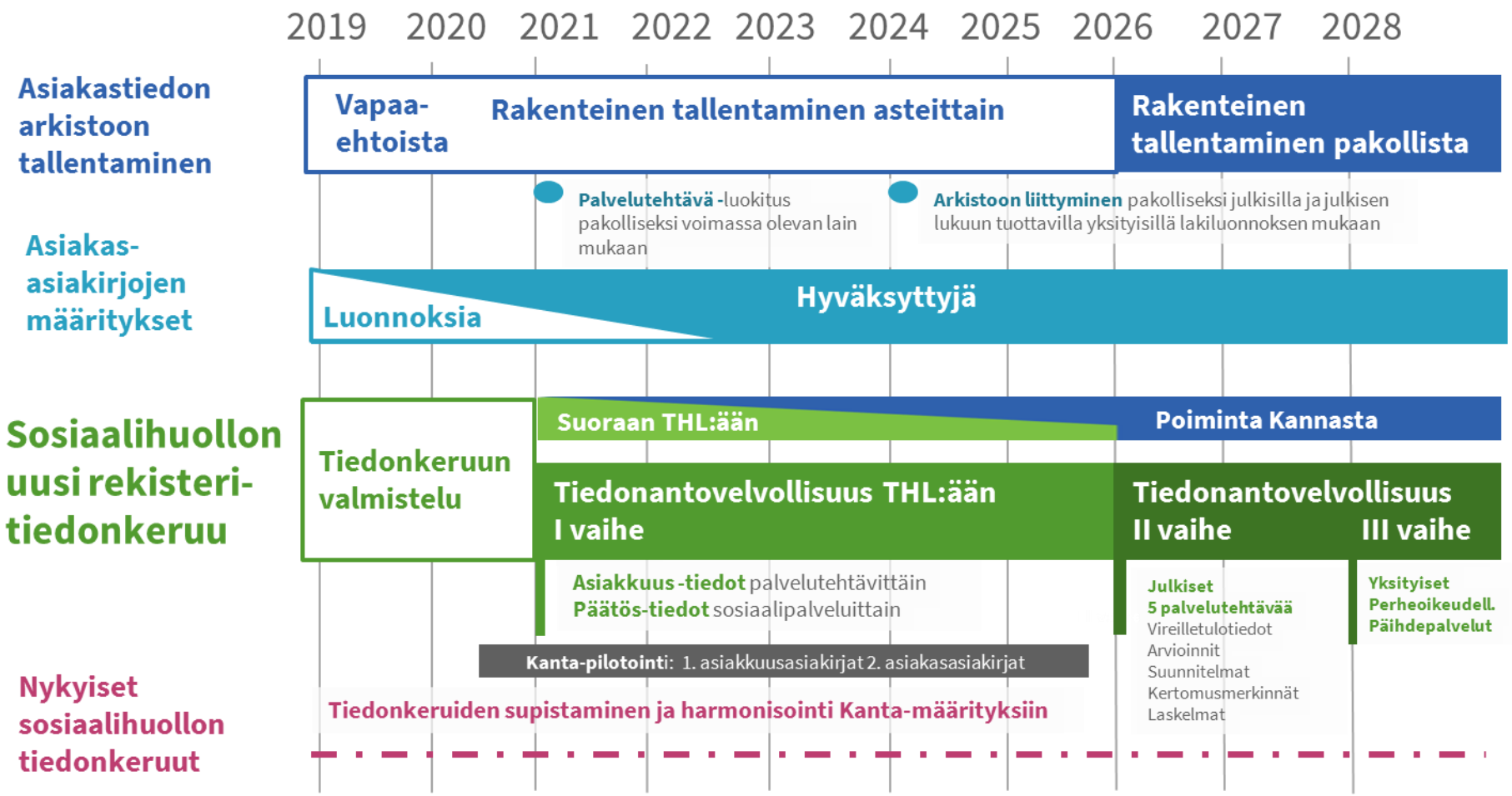
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
Asiakastiedon arkistoon tallentaminen
Vapaa-ehtoista
Rakenteinen tallentaminen asteittain
Rakenteinen tallentaminen pakollista
Palvelutehtävä -luokitus pakolliseksi voimassa olevan lain mukaan
Arkistoon liittyminen pakolliseksi julkisilla ja julkisen lukuun tuottavilla yksityisillä lakiluonnoksen mukaan
Asiakas-asiakirjojen määritykset
Luonnoksia
Hyväksyttyjä
Sosiaalihuollon uusi rekisteri-tiedonkeruu
Tiedonkeruun valmistelu
Suoraan THL:ään
Poiminta Kannasta
Tiedonantovelvollisuus THL:ään I vaihe
Tiedonantovelvollisuus II vaihe
III vaihe
Asiakkuus-tiedot palvelutehtävittäin
Päätös-tiedot sosiaalipalveluittain
Julkiset
5 palvelutehtävää
Vireilletulotiedot
Arvioinnit
Suunnitelmat
Kertomusmerkinnät
Laskelmat
Yksityiset
Perheoikeudell.
Päihdepalvelut
Kanta-pilotointi: 1. asiakkuusasiakirjat 2. asiakasasiakirjat
Nykyiset sosiaalihuollon tiedonkeruut
Tiedonkeruiden supistaminen ja harmonisointi Kanta-määrityksiin

Uuden sosiaalihuollon tiedonkeruun toteuttaminen (luonnos)

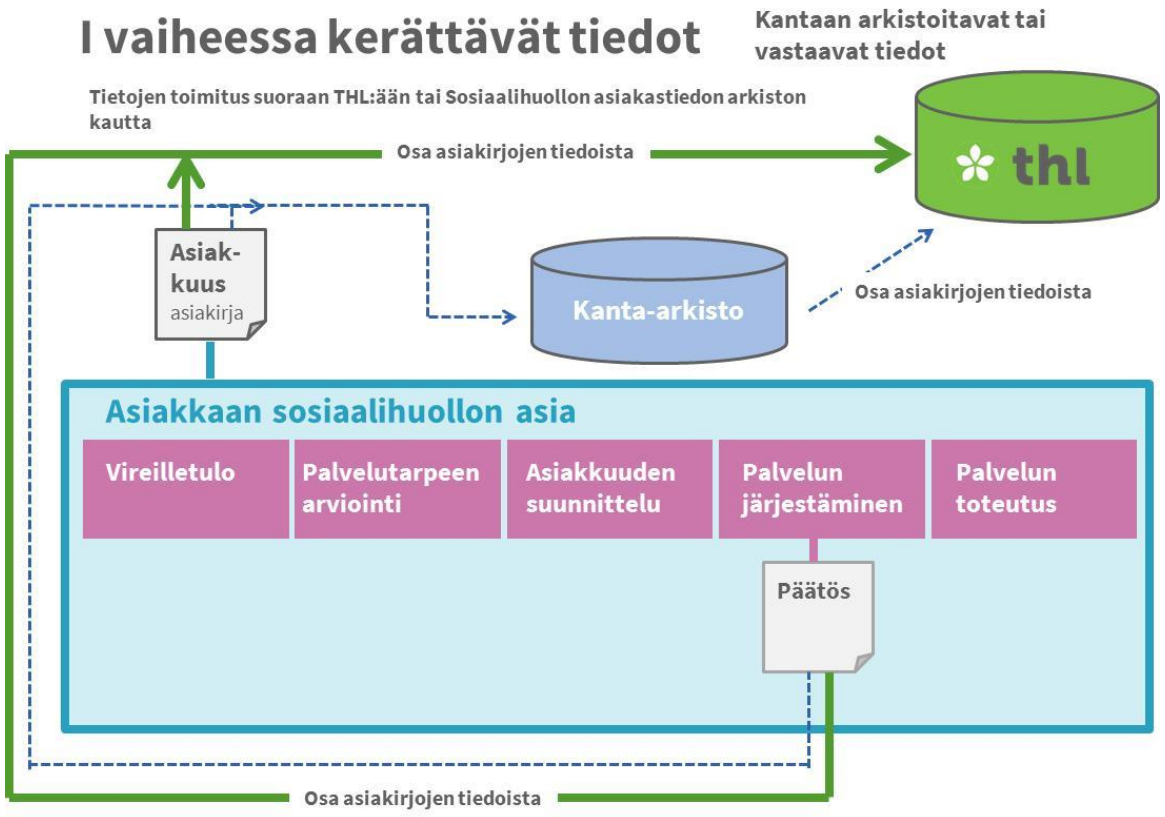

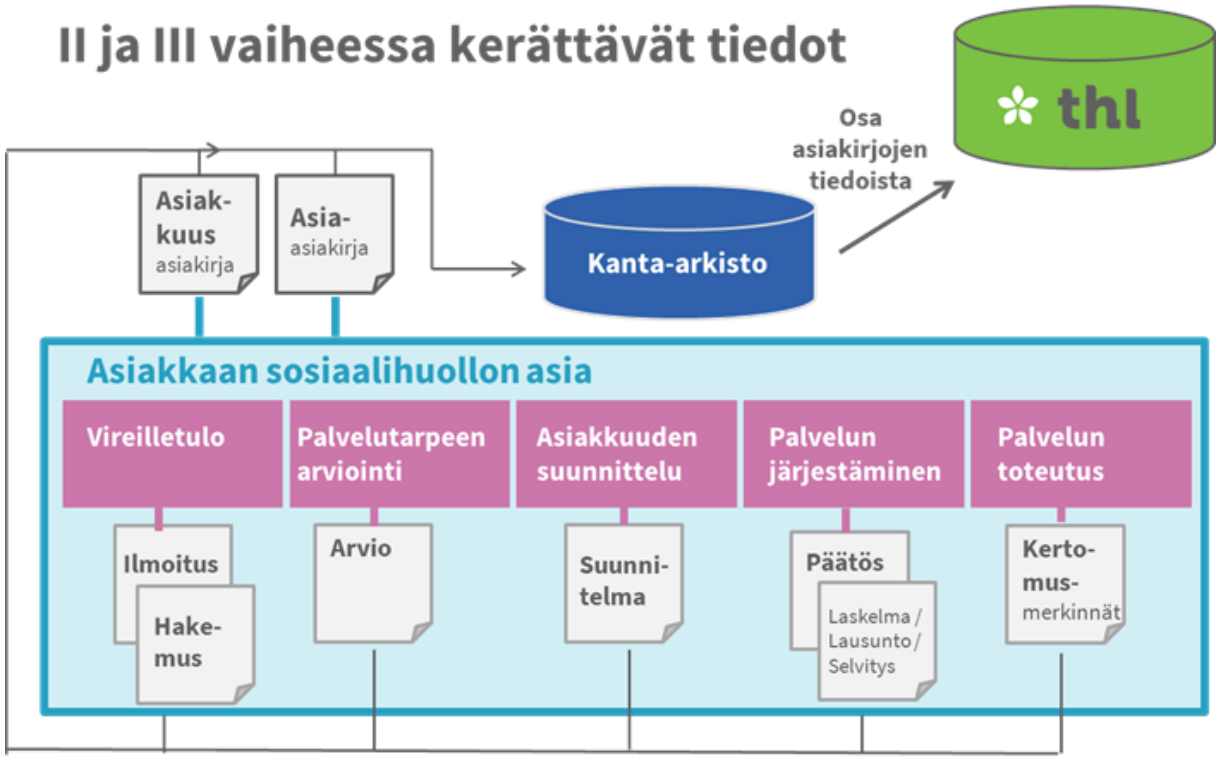

Huom. Kuviossa geneerisia asiakirjoja, tosiasiassa kerättäviä tietoja on kymmenissä asiakirjoissa.

Raportointiesimerkkejä

Sosiaalihuollon asiakkaiden osuus väestöstä

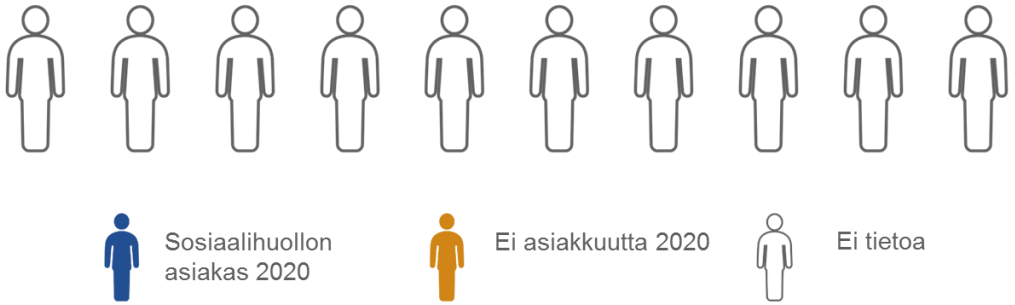

Sosiaalihuollon rekisterin I-vaiheen tiedoista voidaan tarkastella kuinka moni on sosiaalihuollon asiakas.

Iäkkäiden palvelutehtävän sosiaalipalvelut 2018

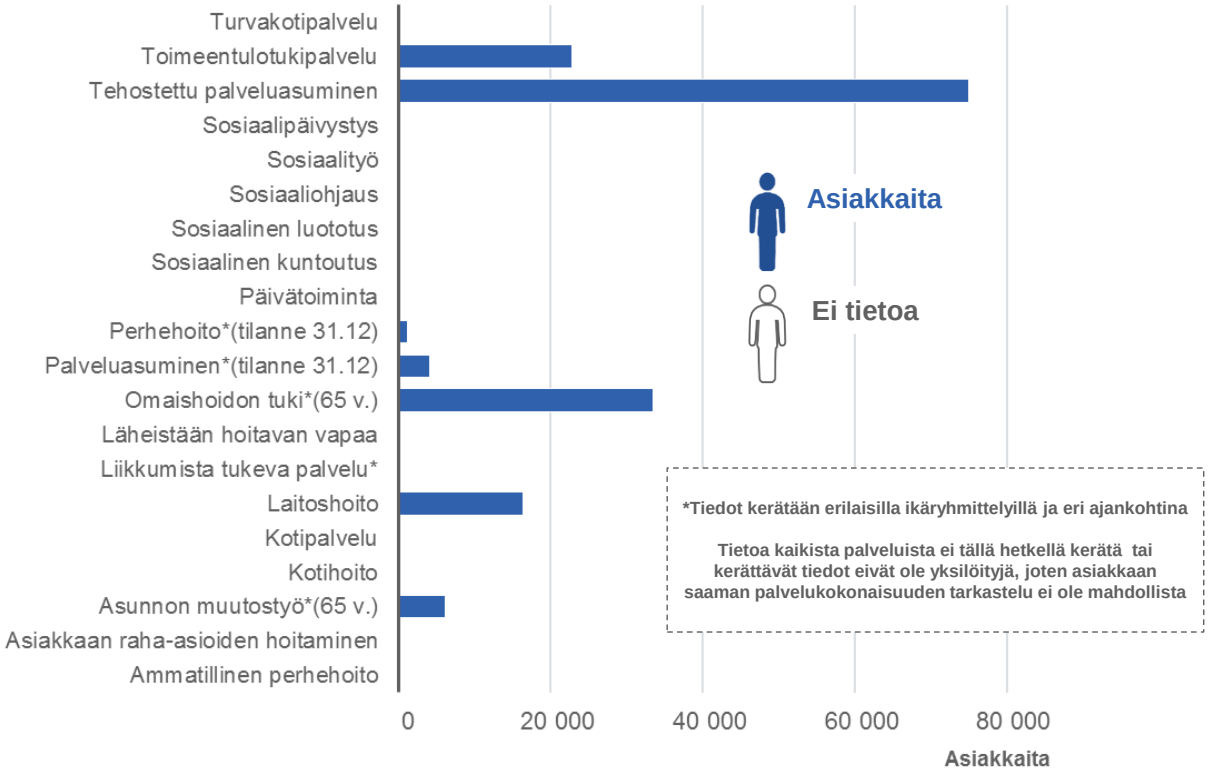

Sosiaalihuollon rekisterin I-vaiheen tiedoista voidaan tuottaa kattava tieto eri palvelutehtävien asiakkaiden saamista eri sosiaalipalveluista, sukupuolittain, erilaisilla ikäryhmittelyllä ja ajankohtina tai vuoden aikana.

Kehittämisessä huomioitavaa

- Kaiken pohjalla yhtenäiset tietorakenteet ja kirjaaminen palvelutuotannossa
- Rekisteritiedonkeruiden kehittäminen vaatii pitkäjänteisyyttä ja resursseja
- Epävarmuuden heijastukset investointeihin
- Sidoksissa lainsäädännön muutoksiin – erityisesti asiakastietolaki
- Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännölliset erityispiirteet ja niiden vaikutus tiedonhallintaan
- Yksi aineisto ei vastaa kaikkiin tietotarpeisiin
- Eri toimijat tuottavat tietoa – aineistojen yhteensopivuus